

Provinciale Staten

Clustercode FIN
Ons kenmerk DOC-00779679
Bijlage(n) 2

Uw kenmerk -
Maastricht 27 mei 2025
Verzonden 28 mei 2025

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen inzake Jaarstukken 2024

Geachte Staten,

Bij het aanbieden van de Jaarstukken 2024 bent u uitgenodigd voor het indienen van schriftelijke vragen via Pepperflow. De fracties van BBB, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en VVD hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

In de bijlage bij deze brief treft u in het kader van de PS-behandeling op 20 juni 2025 a.s. de antwoorden op de schriftelijke vragen aan. De antwoorden zijn voor uw Statenleden ook digitaal terug te vinden in de Jaarstukken 2024 via <https://limburg.begrotingsapp.nl/>.

Daarnaast is in de bijlagen een erratum op de Jaarstukken 2024 toegevoegd. Het betreft de tabel Financiële vaste activa - Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in 2024 (pag. 277 van de begrotingsapp). Door een technische fout was het bedrag van € 63,76 mln. binnen de tabel verschoven. De bedragen in de tabel zijn ongewijzigd.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
1	25-4-2025	Statenlid VVD	Herman Nijksens	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Perspectief voor het landelijk gebied	69649 L25 SPUK Quick wins bv voedselbossen	Waarom staat bij deze SPUK -56 miljoen?	N.v.t. - Vraag is ingetrokken.
2	25-4-2025	Statenlid VVD	Herman Nijksens	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Perspectief voor het landelijk gebied	Vorige vraag spuk voedselbossen kan vervallen.	Vorige vraag spuk voedselbossen kan vervallen. Is 56000 en niet 56 miljoen.	N.v.t. - Vraag is ingetrokken.
3	25-4-2025	Statenlid VVD	Herman Nijksens	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - 4.1. Nieuwe energie	Kapitaallasten 4.1.1.	Waar bestaan de kapitaallasten in product 4.1.1. uit?	De mutatie ad -/- € 6.165.568 bij het LEF is enerzijds het gevolg van agiostortingen in het LEF ad € 5,234 mln. en anderzijds een afwaardering ter grootte van -/- € 11,4 mln. Zoals toegelicht in de jaarstukken bij het onderdeel Bedrijfsvoering, onder rechtmatigheid, is de afwaardering gebaseerd op de financiële ontwikkelingen binnen het fonds en heeft deze betrekking op twee projecten in de sectoren duurzame energie-infrastructuur en circulaire economie. De Staten zijn hierover reeds op de hoogte gebracht met de Zesde Voortgangsrapportage Limburgs Energie Fonds Q1 - Q2 2024.
4	25-4-2025	Statenlid VVD	Sabine Koopman	Jaarstukken 2024 - Verplichte paragrafen - 9. § Portfoliomanagement - Portfolio samenstelling	Portfolio indeling/ cirkeldiagram	Klopt het dat gezondheidszorg (donkergroen) in de weergave (cirkeldiagram) ontbreekt?	De sector Gezondheidszorg is visueel niet zichtbaar in het cirkeldiagram vanwege de lage boekwaarde (0,1%) ten opzichte van het totaal.
5	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.1. Vestigingsklimaat van morgen	Dataportaal Toerisme	Wat is de voortgang van de juridische uitwerking van het Dataportaal Toerisme? Wanneer wordt verwacht dat deze daadwerkelijk operationeel is?	De juridische uitwerking wordt naar verwachting in juni afgerond. Op basis van de uitkomsten hiervan wordt bepaald binnen welke termijn het dataportaal operationeel wordt.
6	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.2. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	LSCF	Hoeveel innovatieve start-ups zijn er in 2024 ondersteund via het Limburg Start-up Capital Fund (LSCF)? Wat zijn de belangrijkste sectoren waarin deze start-ups actief zijn?	SFL 6 nieuwe financieringen en 1 uitbreiding van een financiering in 2024. Totaal 11 financieringen t/m 2024: 2 Financiering binnen thema circulariteit/duurzaamheid 3 Financiering binnen thema gezondheid 5 Financiering binnen thema digitalisering/slim 1 financiering binnen thema energie/duurzaamheid LVFF 4 nieuwe financieringen in 2024, Totaal 19 financieringen t/m 2024: 8 Financiering binnen thema circulariteit/duurzaamheid 6 Financiering binnen thema gezondheid 3 Financiering binnen thema digitalisering/slim 2 Financiering binnen thema energie/duurzaamheid
7	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.2. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	MIR-regeling	Welke verbetermaatregelen worden getroffen naar aanleiding van de lagere toekenningen in de MIT-regeling 2024?	In de rapportering over het aantal projecten in de jaarrekening is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, op "aantal toekenningen" gerapporteerd in plaats van het "aantal aanvragen". Dit is een bewuste keuze geweest zodat daadwerkelijk gerealiseerde aantallen worden meegenomen in plaats van aanvragen die nooit tot een toekenning hebben geleid. Er worden thans geen verbetermaatregelen genomen om de toekenningen binnen het MIT voor Limburg te vergroten. De reden hiervoor is dat het beoordelingssysteem o.a. werkt met een first-come-first-serve principe en dat beoordeeld wordt via een volgorde in loting (m.a.w. als een project laag loot, wordt het niet meegenomen in de beoordelingen). We kunnen daarom niet sturen op wat daadwerkelijk wordt toegekend. We zijn wel voortdurend in overleg met de partners of de gehanteerde beoordelingstechniek wel de juiste is.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
8	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.2. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	MKB financiering	Binnen de Europese programma's (OPZUID, JTF, Interreg): hoeveel financiering is specifiek naar Limburgse MKB-bedrijven gegaan?	Ondersteuning Limburgs MKB: Interreg Vlaanderen-Nederland € 3.515.459,49 EFRO Interreg Duitsland-Nederland € 2.510.938 EFRO Interreg Maas Rijn € 1.231.742 Ondersteuning MKB van de volgende programma's wordt niet per provincie op gerapporteerd maar wordt de overeengekomen verdeling van het programma gehanteerd (Zeeland-Brabant-Limburg) waarvan gemiddeld 1/3 naar Limburg vloeit: Totale ondersteuning MKB: OPZuid € 18.776.132 JTF € 77.815.594
9	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.3. Een gezonde arbeidsmarkt	LLO structuur	Wat is de impact van de uitvoering van de LLO-structuur (Leo Loopbaan, Limburg Leert) in Noord- en Midden-Limburg? Is er sprake van regionale ongelijkheid in deelname?	De organisaties die lid zijn van de Coöperatie Leo Loopbaan komen uit de hele provincie of zijn provinciebreed actief. Omdat Leo Loopbaan veel projectmatig werkt, kan het regionale zwaartepunt van activiteiten verschillen.
10	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.3. Een gezonde arbeidsmarkt	Vakmanschapsagenda MBO 2030	Hoe wordt de voortgang van de Vakmanschapsagenda MBO 2030 verder versneld om alsnog de doelen in 2025 te behalen?	Om de voortgang van de nadere uitwerking van de Vakmanschapsagenda 2030 te versnellen, is extra uitvoeringskracht bij de MBO-instellingen georganiseerd. Daarmee zien we op dit moment de juiste vorderingen, waardoor ook de doelen behaald gaan worden.
11	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.4. Verduurzaming en circulaire economie	Circulair Bouwend Programma Zuid-Nederland	Welke concrete projecten binnen de Circulair Bouwend Programma Zuid-Nederland zijn gestart in 2024? Wordt hierop ook specifiek ingezet buiten de stadsregio's?	Het circulair bouwend programma Zuid-Nederland (samenbrengen en samenwerken voor een circulaire bouwconomie) is begin 2024 gestart. Q1 is het programmateam gestart met een focus op korte ketens biobased bouwmaterialen, nieuwe business- en financieringsmodellen, bouwprojecten en grondstoffen en materialenhubs. Vervolgens is aan de hand van werksessie (18 april), Top EnZuid (13 juni) bekendheid en het netwerk van het programma versterkt. Dit heeft geresulteerd in meerdere project ideeën en een strategische samenwerking met Het Nieuwe Normaal (HNN) dat door Cirkelstad is geïnitieerd. HNN streeft naar een uniforme uitvraag van circulaire bouwprojecten. Uiteindelijk zijn van de zeven in voorbereiding aanvragen een 2tal projecten ingediend bij de najaarscall van het OPZuid programma - Vezelhenne Noord-Limburg en Heat4Buildings. Het project Vezelhenne Noord-Limburg is niet gehonoreerd en is in april 2025 heringediend. Beide projecten spelen buiten de stadsregio. De andere project ideeën zijn verder opgewerkt voor indiening van projectaanvragen in het voorjaar 2025.
12	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - 3.4. Verduurzaming en circulaire economie	Limburg Toekomstbestendig in 2025	Welke maatregelen worden genomen om de vertraagde subsidieverlening aan het programma Limburg Toekomstbestendig in 2025 alsnog tijdig te realiseren?	De subsidieverlening van het programma Limburg toekomstbestendig is niet vertraagd. Het (operationeel) programma loopt tot en met 31 december 2025.
13	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Toelichting op de belangrijkste posten	Overhead raming	Wat zijn de belangrijkste oorzaken van het voordelig verschil van € 4,51 mln. binnen de post overhead? Welke structurele maatregelen worden genomen om ramingen nauwkeuriger te maken?	Het voordelig verschil is grotendeels het gevolg van een onderbesteding van incidentele middelen voor organisatieontwikkelingen (€ 2,2 mln.). Deze middelen worden doorgeschoven naar 2025. Vanwege de forse tijdsinvestering die nodig was om de basis van data en informatie op orde te brengen is er een onderbesteding van het budget onderzoeksprogramma van € 0,7 mln. Deze onderbesteding is van tijdelijke aard. Het resterende overschot komt door gebruikelijke fluctuaties binnen de structurele budgetten, die jaarlijks worden geanalyseerd om de begroting zo realistisch mogelijk te houden.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
14	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Toelichting op de belangrijkste posten	Specifieke posten	Welke specifieke posten binnen huisvesting, ICT, communicatie of facilitaire diensten hebben het grootste aandeel gehad in de onderbesteding?	De onderbesteding van € 4,51 mln. bestaat uit twee hoofddonderdelen: € 2,2 mln. komt voort uit incidentele middelen voor organisatieontwikkeling. € 2,3 mln. betreft structurele budgetten, waarvan € 0,7 mln. samenhangt met het onderzoeksprogramma. Het resterende overschot is niet toe te wijzen een enkele specifieke posten maar is een samengesteld bedrag van vele relatief kleinere budgetafwijkingen.
15	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Toelichting op de belangrijkste posten	Opcenten	Op de post opcenten motorrijtuigenbelasting is € 4,5 mln. meer ontvangen dan begroot. Waardoor is deze stijging ontstaan (bijvoorbeeld meer voertuigen, wijziging in gewichtsklassen)?	De Belastingdienst verstrekt jaarlijks een gewichtsuitdraai van het Limburgse wagenpark bestaande uit overzichten met de aantallen personenauto's en motoren, onderverdeeld naar gewichtsklasse en soort brandstof. Aan de hand van de gewichtsuitdraai zijn de geraamde opbrengsten aan provinciale opcenten op de motorrijtuigenbelasting bij de Najaarsnota 2024 voordelig bijgesteld. Uiteindelijk is op realisatiebasis € 4,50 mln. meer ontvangen dan begroot. Meerdere provincies hebben geconstateerd dat de realisatie van de motorrijtuigenbelasting 2024 significant afweek ten opzichte van begroot. Na vaststelling van de Jaarstukken 2024 door Gedeputeerde Staten, heeft de Belastingdienst erkent dat zij fouten heeft gemaakt in de realisatie van de MRB 2024. De Belastingdienst heeft inmiddels, via brief, bevestigd dat er afwijkingen zijn geconstateerd over de jaren 2023, 2024 en 2025. De oorzaak ligt in een incorrecte verwerking van de brandstoftoeslag na de migratie van het systeem, waardoor de verdeling tussen de Motorrijtuigenbelasting (MRB) en de provinciale opcenten niet correct is uitgevoerd. In 2024 is € 3,6 miljoen te veel ontvangen. Deze correctie is verwerkt in de Voorjaarsnota 2025. Nadere informatie over de precieze correctie voor 2023 en 2025 volgt nog vanuit de Belastingdienst.
16	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Toelichting op de belangrijkste posten	Rentebaten	Er is een voordelig verschil van € 4,15 mln. op de rentebaten. Wordt in 2025 rekening gehouden met een structurele trend van hogere rente-inkomsten?	Nee, want er wordt in 2025 geen structurele trend van hogere rente-inkomsten voorzien. Het voordelig verschil op de rentebaten 2024 komt voornamelijk voort uit hogere rente-inkomsten op rekening-courant saldi. Dit als gevolg van meerdere verhogingen in de beleidsrente van de Europese Centrale Bank (ECB) in 2023 tot maximaal 4%. In 2024 en 2025 heeft de ECB deze toename in de beleidsrente grotendeels weer geleidelijk afgebouwd. De overige rentebaten komen voort uit meerjarige vastrentende uitzettingen, waarop renteschommelingen weinig effect hebben.
17	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Toelichting op de belangrijkste posten	Incidentele voordelen	Binnen de stelposten en overige financiën is een voordeel van € 10,03 mln. gerealiseerd. Kan per subpost (afrekening dienstjaren, verbeurde dwangsommen, etc.) een toelichting worden gegeven hoe deze incidentele voordelen zijn ontstaan?	Het voordeel van € 10,03 mln. betreft: afrekeningen voorgaande dienstjaren: voordeel in de lasten van € 2,45 mln. en baten van € 1,16 mln. - samengesteld bedrag van het afronden van vele verplichtingen. verbeurde dwangsommen € 2,51 mln. en dotatie voorziening dubieuze debiteuren - € 0,67 mln. ; toevoeging voorziening RVU -€ 0,43 mln. regeling vervroegde uittreding op basis van opgebouwde verplichtingen; restant personeelskosten € 5,01 mln. Deze ontstaat met name door hogere (incidentele) inkomsten binnen de personeelskosten begrotingsprogramma's, grotendeel uit diverse SPUK's (die niet zijn begroot).

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
18	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Toelichting op de belangrijkste posten	Onvoorziene uitgaven	Op de post onvoorziene uitgaven resteert € 0,89 mln. voordeel. Welke aanvragen voor onvoorziene uitgaven zijn in 2024 niet tot uitvoering gekomen?	In de begroting 2024 was € 2,37 mln. ruimte geserveerd voor onvoorziene uitgaven. Uit deze stelpost zijn de volgende voorstellen vastgesteld door PS voor totaal € 1,48 mln.: - Bij de Voorjaarsnota 2024 tweektal voorstellen voor € 0,22 mln.: - Bij de Najaarsnota 2024 vijftal voorstellen voor een totaal van € 1,26 mln. Er resteert € 0,89 mln. onbenutte ruimte voor onvoorziene uitgaven in 2024, die vrij valt te gunste van het jaarresultaat.
19	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Verbonden partijen inzake Financiën en overhead	Dividendrendement	Wat is de actuele stand van het dividendrendement op de deelnemingen in de NWB Bank en BNG Bank? Wordt verwacht dat dit rendement de komende jaren stabiel blijft?	Het dividendrendement wordt berekend door het totale dividend dat beschikbaar is voor de aandeelhouders van de deelneming te delen door het eigen vermogen conform balanswaarde ultimo 2024 van de deelneming. Voor NWB bedraagt het dividendrendement 2,39%, zijnde € 50 mln. (dividend) gedeeld door € 2.094 mln. (eigen vermogen van NWB). Voor BNG is het rendement 3,13%, zijnde € 140 mln. (dividend) / 4.468 mln. (eigen vermogen van BNG). De Provincie dient conform de BBV haar verbonden partijen tegen boekwaarde (historische kostprijs) te waarderen. Voor de Provincie is de boekwaarde voor BNG en NWB aanmerkelijk lager dan de marktwaarde ultimo 2024, namelijk respectievelijk € 22.689 en € 3.063. Op basis van deze boekwaarde bedraagt het dividendrendement van NWB 848% en van BNG 1725%. De verwachtingen van de dividendrendementen van NWB Bank en BNG Bank zijn dat deze de komende jaren stabiel blijven.
20	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Jaarverslag in het kort en Strategisch kader - Financieel kader en jaarresultaat 2024 - Structurele exploitatieruimte daalt op termijn	Lastenstijging	De structurele ruimte daalt vanaf 2024 mede door natuuropgaven. Welk deel van de lastenstijging wordt structureel toegeschreven aan Natura2000, PAS-melders en gebiedsgerichte aanpak?	De begrote structurele lasten voor Natura 2000 beïnvloeden de structurele ruimte voor 2025 e.v. met ruim € 8 mln. in vergelijking met de jaarstukken 2024. De middelen PAS-melders en gebiedsgerichte aanpak hebben geen invloed op de daling van de structurele ruimte, omdat deze nog niet geprogrammeerd zijn in de begroting.
21	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Jaarverslag in het kort en Strategisch kader - Financieel kader en jaarresultaat 2024 - Structurele exploitatieruimte daalt op termijn	Provinciefonds	De herijking van het Provinciefonds wordt genoemd als risico. Welke financiële scenario's zijn doorgerekend om de impact hiervan op Limburg te kunnen inschatten?	De exacte financiële consequenties van de herijking van de Provinciefonds zijn nog niet bekend. De inschattingen zijn dat de mogelijke impact structureel en van materieel belang is. Zodra wij van het Rijk de berekeningen ontvangen gaan wij PS informeren over de gevolgen voor onze Provincie en de mogelijkheden om deze gevolgen op te vangen.
22	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Jaarverslag in het kort en Strategisch kader - Financieel kader en jaarresultaat 2024 - Inleiding	Organisatie Ontwikkeltraject	Wat zijn de eerste resultaten van het Organisatie Ontwikkeltraject (OOT) die effect hebben gehad op het verbeteren van de P&C-cyclus in 2024?	Het verbeteren van de P&C cyclus zit niet (direct, als product) in de scope van het organisatie ontwikkeltraject, maar wordt vanuit het Clusterplan financiën ingezet. Een belangrijke mijlpaal hierin is een lopende aanbesteding op het financieel systeem. Het OOT richt zich onder meer wel op het versterken van eigenaarschap en interne samenwerking, wat bijdraagt aan een effectievere totstandkoming van producten.
23	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Jaarverslag in het kort en Strategisch kader - Financieel kader en jaarresultaat 2024 - Inleiding	Portfoliomanagement/sturingsinformatie	Wanneer wordt verwacht dat portfoliomanagement en sturingsinformatie volledig operationeel zijn binnen de organisatie?	Portfoliomanagement en sturingsinformatie is onder te verdelen in enerzijds het in beeld brengen van het huidige portfolio en anderzijds het maken van procesafspraken over hoe dit portfolio vervolgens te managen. Verwacht wordt dat eind Q2 2025 het in beeld brengen van het portfolio afgerond is. Het maken van procesafspraken rondom portfoliomanagement wordt verwacht gereed te zijn eind Q4 2025.
24	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - BBV-indicatoren	Deelregio	De BBV-indicator MO_7a toont het Bruto Regionaal Product (BRP) op basis van CBS-data. Welk aanvullend regionaal of sectorspecifiek inzicht is beschikbaar om economische trends per deelregio binnen Limburg te volgen?	Wij werken samen met onderzoekpartners die vanuit verschillende invalshoeken sectorspecifieke data aanleveren. Een voorbeeld hiervan treft u aan op het platform ArbeidsmarktInZicht, onderdeel economie: https://arbeidsmarktinzicht.nl/limburg/economie-1 Hier kan gefilterd worden op de beschikbare data voor Limburg. Vervolgens ontvangt u binnenkort een rapportage vestigingsklimaat waarin een nadere duiding van de data voor Limburg wordt aangereikt.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
25	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - BBV-indicatoren	Arbeidsparticipatie	De BBV-indicator MO_7b meet arbeidsparticipatie. Wordt deze data uitgesplitst naar sectoren en leeftijdsgroepen om beter te kunnen sturen op arbeidsmarktknelpunten?	Deze data wordt verder uitgesplitst op verschillende manieren. Meer gedetailleerde informatie is te vinden op het platform Arbeidsmarktinzicht. Een uitgebreide analyse is op 29 november 2024 middels een mededeling portefeuillehouder naar Provinciale Staten verzonden (ID 123918)
26	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - Indicator 3.2. Innovaties voor maatschappelijke opgaven	Innovaties	Voor indicator D_21a (proces- en productinnovaties): Welke innovaties dragen aantoonbaar bij aan duurzaamheid, circulariteit of digitalisering in Limburg, en hoe wordt deze impact gemeten?	Deze informatie hebben wij op dit moment niet ter beschikking. De indicator 'Aantal MKB bedrijven in Limburg met proces- en productinnovaties' biedt kwantitatieve informatie (percentage van het MKB) over het aantal bedrijven dat proces- en productinnovaties introduceert en die daarmee bijdragen aan de innovatiekracht van het MKB (EIS interactive tool 2024 Research and Innovation). De benutte dataset biedt geen informatie over aan welke individuele transitie elke ingezette proces- en productinnovatie bijdraagt. Tevens kunnen we niet aan de hand van enkel een dataset beantwoorden of de bijdrage van een innovatie aan de transities 'aantoonbaar' is en wat de eventuele impact hiervan is.
27	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - Indicator 3.3. Een gezonde arbeidsmarkt	Regionale onderwijsbehoeften	De leerlingenaantallen (D_24a) zijn gebaseerd op het DUO-register. Wordt ook onderscheid gemaakt naar type opleiding (MBO, HBO, WO) en vestigingsplaats om te sturen op regionale onderwijsbehoeften?	Deze data wordt verder uitgesplitst op verschillende manieren. Meer gedetailleerde informatie is te vinden op het platform Arbeidsmarktinzicht. Daarnaast gebruikt het onderwijs ook eigen sturingsinformatie om beleid te bepalen.
28	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - Indicator 3.3. Een gezonde arbeidsmarkt	LLO-infrastructuur	De LLO-infrastructuur bestaat uit Leo Loopbaan en Limburg Leert (D_25a en D_25b). Welke prestatie-indicatoren worden gehanteerd om de effectiviteit van deze initiatieven te meten (bijvoorbeeld aantal gebruikers, uitstroom naar werk)?	Op dit moment is er geen sprake van een lopende exploitatiesubsidie van de Provincie naar Leo Loopbaan of Limburg Leert. Er is wel sprake van een projectsubsidie die voorziet in een tijdelijke liquiditeit, die nodig is om uitvoering te kunnen geven aan een viertal projecten in het kader van het Just Transition Fund (JTF). De monitoring van deze JTF-projecten vindt plaats bij Stimulus. De monitoring van de coöperatie is in handen van de leden. Als er in de toekomst nieuwe projectmatige samenwerking zal plaatsvinden met Leo Loopbaan of Limburg Leert, dan zullen er prestatie-indicatoren op projectniveau worden afgesproken. Daarbij is het goed om op te merken dat Leo Loopbaan en Limburg Leert geen bemiddelingsorganisaties zijn.
29	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap	PAS-melders	Hoe wordt geborgd dat de PAS-melders in Limburg prioriteit krijgen bij legalisatie via stikstofruimte uit beëindigingsregelingen?	In de beëindigingsregelingen wordt vastgesteld op welke wijze omgegaan moet worden met de vrijkomende stikstofruimte, veelal is toedeling naar het StikStofRegistratieStelsel (SSRS) uitgangspunt. Vanuit dit SSRS kan vervolgens stikstofruimte beschikbaar komen. Dit is echter lastig, omdat salderen niet goed mogelijk is gelet op recente jurisprudentie. GS blijft zich inzetten om de stikstofruimte die mogelijk ontstaat in te zetten in Limburg, waarbij de legalisatie van PAS-melders prioriteit heeft. Daarnaast zet GS via een regionale aanpak prioriteit in op legalisatie van PAS-melders
30	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water	Gezond Fundament	Welke concrete projecten zijn gestart onder het beleidsplan "Gezond Fundament" om de bodemkwaliteit in Limburg te verbeteren?	Onder het beleidsplan "Gezond Fundament" is het onderzoeksproject Bodem Vitalisering Limburg gestart. Hierin wordt onderzocht of en hoe we groene reststromen binnen een gemeente kunnen inzetten als bodemverbeteraar, met als doel het organisch stofgehalte en daarmee de bodemfuncties te verbeteren. De uitvoering van het project is gestart in het najaar van 2024 en in het najaar van 2025 worden deze reststromen voor het eerst toegepast. Hiervoor worden 3 pilot experimenten opgezet in Noord, Midden en Zuid Limburg. In Noord-Limburg zijn in de gemeenten Bergen en Horst aan de Maas inventarisaties uitgevoerd door de HAS-werkgroep, in Zuid-Limburg gebeurt dit in Voerendaal en de Stadsregio Parkstad, en in Midden-Limburg worden gesprekken gevoerd met de gemeente Leudal, die al contacten heeft gelegd met agrarische bedrijven.

Vraag-nummer	Datum	Roi	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
31	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Perspectief voor het landelijk gebied	Onderbesteding LPLG	Wat zijn de (drie) grootste oorzaken van de onderbesteding van € 41,81 mln. binnen het product Limburgs Programma Landelijk Gebied?	De raming in de begroting was ingeregeld op basis van de bevoorschotting (betalingen) aan de TBO's. Deze TBO's moesten een liquiditeitsbegroting indienen op basis van realisatie 2024 en voorspelling voor 2025. Hieruit bleek dat minder geld besteed was in 2024 dan vooraf ingeschat. Wij constateren dat de uitvoering van projecten en subsidie-activiteiten uitlopen, onder meer als gevolg van capaciteitsgebrek bij partijen, maar bijvoorbeeld ook door onverwacht ongunstige weersomstandigheden (veel regenval). Volgens de BBV (boekhoudvoorschriften) moeten wij geen daadwerkelijke uitgaven (door de Provincie) verantwoorden, maar de daadwerkelijke besteding (in dit geval door de subsidieontvanger). Hierdoor is het forse verschil van € 25 mln. ontstaan. Naar de toekomst toe wordt de bevoorschotting van subsidies aan de TBO's anders aangepakt. De drie grootste oorzaken voor de onderbesteding zijn: - De impact van de liquiditeitsprognoses van de meerjarige projectsubsidies voor de uitvoering van herstelmaatregelen N2000 en SPUK Natuur fase 1 resp. € 3,00 mln. en € 25,67 mln. - Een voordelig resultaat door o.a. een technische verschuiving van budget van de ontwikkelopgave Natuur naar de N2000 beheermaatregelen € 3,70 mln. - De realisatie voor diverse SPUK regelingen is achtergebleven, waardoor tevens een positief verschil is ontstaan € 9,44 mln. Zie ook paragraaf 1.1.2 Limburgs Programma Landelijk Gebied onderdeel 'Geld'.
32	25-4-2025	Statenlid BBB	Duncan Zeedzen	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Perspectief voor het landelijk gebied	Begroting	Welke maatregelen zijn in gang gezet om de uitgaven in 2025 beter te laten aansluiten op de begroting?	Wij zijn op advies van de commissie BBV in overleg met de accountant om de wettelijk voorgeschreven wijze van verantwoording nader te bekijken voor meerjarige projectsubsidies, zodat de uitgaven in 2025 beter aansluiten op de begroting.
33	6-5-2025	Statenlid VVD	Jacques Michel Bloi	Jaarstukken 2024 - 8. Provincie midden in de samenleving - 8.2. Betrouwbare en integere overheid	Permanente vertegenwoordiging in op een actieve lobby richting de bestuurscentra in Den Haag en Brussel en werkt actief samen met de buurlanden en andere provincies.	Participeert Limburg niet meer binnen de Grenspost Düsseldorf?	De Provincie Limburg is sinds 2016 nog altijd vertegenwoordigd in de Grenspost Düsseldorf, middels een interprovinciale samenwerking met de provincies Gelderland, Overijssel en Zuid-Holland en gevestigd op het consulaat-generaal. De diplomatieke relaties en grensoverstijgende samenwerking met Nordrhein-Westfalen is voor verschillende Limburgse dossiers, zoals bijvoorbeeld de Einstein Telescoop, de energietransitie, mobiliteit, waterveiligheid en de verduurzaming van de industrie van wezenlijk belang.
34	6-5-2025	Statenlid VVD	Jacques Michel Bloi	Jaarstukken 2024 - 7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg - 7.2. Openbaar vervoer en wegbeheer	We zetten stappen om het openbaar vervoer betrouwbaarder (minder rituitval) te maken en werken aan structurele verbetering voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid ten opzichte van 2023.	In hoeverre liggen we met onze grensoverschrijdende OV ambities op koers (zowel richting andere Nederlandse provincies als de buurlanden)?	We liggen op koers. Met alle relevante grensoverschrijdende partners zijn contacten en relaties. Hierbinnen wordt gesproken over grensoverschrijdende opgaven, alsook de provinciale ambitie om een onderzoek naar (nieuwe) kansen uit te voeren. De komende periode zal aan dit onderzoek meer handen en voeten worden gegeven. Het doel is om zo breed mogelijk, in samenwerking met onze partners, een kansen onderzoek op te zetten. De uitkomsten hiervan zullen mede input zijn voor een nieuwe concessie, waar mogelijk zullen ontwikkelingen die kansrijk zijn eerder worden nagestreefd. De haalbaarheid hiervan hangt af van verschillende afspraken, financieringen en (bestaande) Wet- en regelgeving (Europees, Nationaal, etc.). We zetten ons onverminderd in voor de groei en ontwikkeling van de Drielandentrein, de ontwikkeling van een IC-verbinding Eindhoven-Aken en de verbinding Weert-Hamont-Antwerpen.
35	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Voordelig resultaat op subsidieregeling preventie faunashade, vervoer en opvang gewonde wilde dieren	Graag een uitsplitsing naar faunashade en vervoer en opvang wilde dieren. Voor faunashade hebben we teksten gelezen, alleen voor vervoer en opvang wilde dieren niet.	Het voordelig resultaat op de subsidieregeling preventie faunashade is €0,19 mln. en de subsidieregeling vervoer en opvang wilde dieren €0,13 mln. Beide restanten zijn via de overboekingsvoorstellen overgeboekt naar 2025 om de liggende aanvragen af te handelen.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
36	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Voordelig resultaat op budget actieve soorten	Op welke manier wordt bevorderd dat het gehele beschikbare budget, met toevoeging van 0,39 uij 2024, in 2025 wel wordt uitgegeven.	Van de 0,39 miljoen is € 300.000,- overgeboekt naar de Nadere Subsidieregeling Actieve Soortenbescherming 2024-2027. Deze Subsidieregeling is door GS vastgesteld op 29 oktober 2024. Het resterende bedrag van € 90.000,- heeft betrekking op de fasering van reeds aangegane opdrachten (verplichtingen). Voor de Subsidieregeling is meer dan voldoende belangstelling; er is een overvraging ten opzichte van het beschikbare budget, dus we verwachten de gelden uit te geven.
37	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Samenleven mens en natuur verbeterd door versterking faunabeheer	Wat is gedaan onder versterking van het faunabeheer dat tot deze conclusie is gekomen.	Er wordt al jarenlang structureel en vanuit wettelijke taken gewerkt aan een goed faunabeheer door met alle betrokken partijen, veelal via het overleg van de Faunabeheereenheid, in overleg te zijn over faunagerelateerde actualiteiten en het samen vaststellen van faunabeheerplannen. Dit overleg vindt plaats met alle belanghebbenden, zowel natuurorganisaties, dierenbescherming, terreinbeherende organisaties, agrariërs als jagers. In 2024 is specifiek veel aandacht geweest voor het vaststellen van het faunabeheerplan Bever. In 2024 is ook tijd en energie gestoken om met alle partijen te komen tot een aanpak in de overlast van wilde zwijnen in Meerssen, alsook in publiekscommunicatie op dat vlak (voorlichtingsfilmpje en lokale instructies hoe om te gaan wilde zwijnen). Daarnaast zijn diverse projecten gesubsidieerd die zijn voorgesteld door partijen die zich bezighouden met faunabeheer, zoals bijvoorbeeld het project Jagers in het groen (op vrijwillige basis inzaaien voor meer kruidenrijke akkerranden). Tenslotte is de Subsidieregeling Preventie Faunaschade opengesteld om maatregelen te kunnen nemen om faunaschade te voorkomen.
38	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.2. Limburgs programma Landelijk Gebied	Uitvoeringsactiviteiten richten het terugdringen van stikstofuitstoot t.b.v. de natuur	Met welke maatregelen is de stikstofuitstoot teruggedrongen, voor welk totaalbedrag, hoeveel stikstof is daarmee teruggedrongen en welke depositievermindering op overbelaste habitats is daarmee gerealiseerd.	Het terugdringen van stikstof gebeurt op een aantal manieren. Er is een landelijk maatregelenpakket waar opkoopregelingen zoals MGA1, LBV en LVB+ en de versnellingsmaatregelen deel van uit maken. Provinciale maatregelen bestaan momenteel met name uit de Stikstofparagraaf in de omgevingsverordening. Omdat het grotendeels gaat om lopende regelingen hebben we geen actueel beeld in de precieze vermindering van de stikstofdepositie. Veel van de te nemen maatregelen moeten ook nog effect gaan krijgen. Kijkende naar de afname van ammoniakemissie sinds 2018 (indicator D_2a) van ca 1kton emissie, is de inschatting dat dit gemiddeld sinds 2018 heeft geleid tot een daling van gemiddeld 30-50 mol/ha/jr over Limburg. Gegevens MGA-1: - 22 veehouders hebben definitief deelgenomen aan de regeling en zijn gestopt met hun veehouderij-activiteiten; - In totaal zijn ruim 100.000 kg NH3 emissies ingetrokken middels de gewijzigde WnB vergunningen; - Bijna 55 hectare landbouwgrond is/wordt omgevormd naar bepaalde natuurodoeltypen, door afwaardering van de landbouwgrond naar natuur. Bij de afwaarderingsoptie ontvangt de huidige eigenaar de afwaardering, maar geen vergoeding voor de inrichting en onderhoud. Afwaardering wordt gedaan naar bepaalde natuurodoeltypen en vastgelegd middels een kwalitatieve verplichting en kettingbeding. 3 ondernemers hebben voor een dergelijke constructie gekozen en hierbij gaat het om in totaal 54,8 hectare, hiermee is een bedrag van € 3,5 mln. uit de SPUK gemoeid, de hoogte van de afwaardering is bepaald door een onafhankelijk taxateur; Ook zijn vanuit het project gronden verworven. Dit voor marktwaarde van in totaal € 3,4 mln. getaxeerd door onafhankelijk

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
							taxateur.
39	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water	39 aanvragen voor subsidieregelingen voor niet productieve investeringen op zowel landbouwgronden als op niet landbouwgronden.	35 aanvragen zijn op landbouwgronden en 4 op niet landbouwgronden: Kan een overzicht gegeven worden van de voorkomende maatregelen in de aanvragen met de frequentie van in de aanvragen?	In 2024 zijn 2 interventies opengesteld voor Niet-productieve Investerings. Eén specifiek voor Landbouw (hierna: paragraaf 3) en één voor niet-Landbouw (hierna: paragraaf 4). Voor paragraaf 3 is het plafond in 2024 niet bereikt. Dit betekent dat in 2025 deze paragraaf opnieuw opengesteld wordt met een investeringslijst voor de landbouw. Aanvragen In totaal zijn 39 aanvragen ingediend, 35 voor paragraaf 3 (waarvan 2 op voorhand afgewezen) en 4 voor paragraaf 4. Voor paragraaf 3 zijn voornamelijk landschapselementen aangevraagd in de categorie heggen, hagen houtkanten en houtdammen. Verder zijn kruidenrijk grasland, aanplant van bomen en aanpak waterberging (zowel verhard terrein als ook buffers) aangevraagd. Een totaaloverzicht is hieronder weergegeven. Voor paragraaf 4 zijn de volgende aanvragen ingediend: Twee aanvragen binnen de categorie Groote Molenbeek en Thornerbeek en twee binnen de categorie Overig. Een van de projecten binnen de categorie overig is afgevalen, waardoor alleen het project 'Herinrichting Geleenbeek Daniken' in behandeling wordt genomen binnen deze categorie. Voor deze paragraaf is het volledige bedrag aangevraagd. Paragraaf 4 zal om deze reden niet meer opengesteld worden in 2025. Categorie Investing Aantal inschrijvingen A1.3 Houtdam/palen rij 4 A1.4 Graften 1 B1.1 Water infiltrerende erfverharding 2 B1.2 Bovenwettelijke wateropvang verhard terrein 1 B1.3 Ondergrondse opvang van silosappen 5 B2.1 Bovengrondse waterberging (boerenbuffer) 3 C1.1 Bijenhotel, nestkast en huiszwaluwt 2 C1.2 Hagen, heggen en houtkanten 7 C1.3 Kruidenrijk grasland 2 C1.4 Kruidenrijke akkerranden 1 C1.5 Aanplanten van bomen 5
40	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water - 1.3.3. Bodemvitalisering	HAS en nulmeting	"De HAS heeft in het najaar de operationalisering ter hand genomen....." "En een 0 meting brengt de precieze staat van de bodem en de kwantiteit, kwaliteit en gebruikswaarde van de groene grondstofstromen in beeld." op basis van deze 0-meting wordt een advies gegeven over te nemen maatregelen voor de vitalisering van de bodem. " Vragen: Om wat voor maatregelen gaat het en welke interventie? Vanuit welk project, subsidieregeling of anderszins worden deze maatregelen betaald? en is dat dan een maatregel op gebiedsniveau, op ondernemer niveau of deel van ondernemer niveau?	De maatregel/interventie bestaat voornamelijk uit het toevoegen van groene reststromen uit het gebied aan de bodem, met als doel het organisch stofgehalte te verhogen en zo de bodemvitaliteit te verbeteren. Deze maatregel wordt uitgevoerd binnen het onderzoeksproject Bodemvitalisering Limburg, dat tot eind 2027 gefinancierd wordt met een incidentele subsidie. Het onderzoek richt zich daarnaast op het realiseren van een circulaire benutting van reststromen, zodat deze als goedkope en nuttige bodemverbeteraar voor agrariërs kunnen dienen en gemeenten kosten besparen op afvalverwerking. De maatregel wordt zowel op perceelsniveau als op gebiedsniveau toegepast en het project onderzoekt of deze aanpak op langere termijn financieel haalbaar is voor zowel ondernemers als overheden.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
41	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water - 1.3.3. Bodemvitalisering	Doelstelling bodemvitalisering	Hoeveel oppervlakte grond is bedoeld te realiseren in de doelstelling over bodemvitalisering. Op welke aspecten en in welke mate moet die bodem verbeterd zijn.	Binnen het project Bodemvitalisering Limburg richten we ons op het verbeteren van landbouwgronden, met name door het verhogen van het organisch stofgehalte. Dit gehalte wordt gedurende het project gemeten en gemonitord, omdat het positief samenhangt met belangrijke bodemfuncties zoals het watervasthoudend vermogen, de nutriëntenlevering en de bodembiodiversiteit; ook deze aspecten worden gevolgd en geëvalueerd. Voor de pilotexperimenten worden verschillende oppervlaktes gebruikt, afhankelijk van wat haalbaar is voor de deelnemende agrariërs. Uiteindelijk kan deze aanpak op grotere schaal worden toegepast, maar de focus ligt op armere gronden, omdat groene reststromen niet onbeperkt beschikbaar zijn en zo waardevol mogelijk ingezet moeten worden.
42	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - 4.1. Nieuwe energie - 4.1.2. Verduurzaming Gebouwde Omgeving & Warmte en Grootschalige opwek	RES Doelen en 51% lokaal eigenaarschap	Hoeveel projecten/MW's met minimaal 51% lokaal eigendom zijn in 2024 gerealiseerd en hoe groot is het aandeel daarvan in alle projecten/MW's	Jaarlijks wordt over de vorderingen over lokaal eigendom een rapportage uitgebracht in opdracht van het ministerie. De Financiële Participatiemonitor geeft inzicht in de manier waarop in de praktijk invulling gegeven wordt aan financiële participatie bij projecten met windenergie op land en niet gebouwgebonden zonne-energie op land en water. In oktober 2024 is de rapportage van 2023 uitgebracht. De cijfers van 2024 worden pas in het najaar verwacht en we kunnen op dit moment de vraag niet beantwoorden.
43	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - 4.2. Gezond en veilig leefmilieu - 4.2.1. Gezond en veilig leefmilieu	Nieuwe techniek Grenzeloos Meten werkt.	De mededeling is dat ondernemers door continue metingen inzicht krijgen in hun bedrijfsvoering en de invloed van afwijkingen hierin op geur. Hoeveel ondernemers (aantal en als percentage van het totaal) passen de bedrijfsvoering aan naar aanleiding van de metingen?	Het toepassen van de metingen en het aanpassen van de bedrijfsvoering valt buiten de scope van het project. De doelstelling van het project was om de technische bruikbaarheid van de sensoren te testen bij vijf bedrijven en ervaring op te doen hoe ondernemers deze kunnen gebruiken voor de monitoring van hun bedrijfsvoering. De sensoren zijn geplaatst, getest en verwijderd binnen de looptijd van het project. De keuze om gebruik te maken van de sensoren als onderdeel van de bedrijfsvoering is aan de ondernemer zelf.
44	10-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - 4.2. Gezond en veilig leefmilieu - 4.2.2. Vergunningen, toezicht en handhaving	Handhavingsverzoeken m.b.t. tot stikstofdepositie	Hoeveel handhavingsverzoeken m.b.t. stikstofdepositie van MOB Nijmegen en Vereniging Schoon Leefmilieu zijn in behandeling? Op hoeveel is een besluit genomen en hoeveel daarvan zijn weigeringen of hielden handhavend optreden in. Op hoeveel is inmiddels een uitspraak van de rechter, graag inclusief ECLI nummers.?	In 2024 zijn door MOB/Vereniging Leefmilieu geen handhavingsverzoeken ingediend. Er zijn wel in totaal 21 handhavingsverzoeken van MOB/Vereniging Leefmilieu afgedaan. 19 van deze zaken betreffen besluiten door ons college. Er is sprake van 1 beslissing op bezwaar door ons college. Tot slot is er in 1 zaak door de Raad van State uitspraak gedaan (kenmerk ECLI:NL:RVS:2024:3230). Het betreft allemaal afwijzingen.
45	11-5-2025	Statenlid GroenLinks	Eric Sol	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 3. Werken aan een toekomstbestendige economie - BBV-indicatoren	BRP-reeks na 2022	Deze reeks wordt kennelijk niet voortgezet door het CBS. Wel zijn voor 2023 groeicijfers per COROP-regio bekend: -1.3%, 0.3% en -0.5% voor resp. Zuid-, Midden- en Noord-Limburg. Mag ik deze cijfers vergelijken en zo ja, wat is de verklaring voor deze ogenschijnlijk forse trendbreak?	Deze reeks is door het CBS stopgezet. Voor de lange termijn zullen we kiezen voor een andere indicator. Verschillende indicatoren zijn niet direct met elkaar te vergelijken. Het is daarom nu niet mogelijk om te spreken over een trendbreak.
46	11-5-2025	Statenlid GroenLinks	Eric Sol	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Indicator 1.1. Natuur en landschap	Cijfers 2024 Groenblauwe dooradering	Wanneer zijn cijfers over 2024 over groenblauwe dooradering te verwachten?	Er zullen geen cijfers over 2024 beschikbaar komen, omdat in dat jaar nog geen gegevens beschikbaar zijn volgens de vernieuwde meetmethode. De eerdere methode voldeed niet om de voortgang over tijd goed te monitoren. Met de introductie van de nieuwe meetmethode starten we vanaf 2025 met het structureel in kaart brengen van de ontwikkeling van de groenblauwe dooradering. De eerste meting volgens deze methode zal naar verwachting worden verwerkt in de Najaarsnota 2025.
47	11-5-2025	Statenlid GroenLinks	Eric Sol	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Indicator 1.1. Natuur en landschap	Trendlijn Ontwikkelopgave	Omdat de target voor de ontwikkelopgaven is gedefinieerd voor 2027 dient 2028 niet in de cijferreeks te worden opgenomen. Daardoor zijn ook de trendlijnen te optimistisch.	Ons college heeft in januari 2025 besloten om de ontwikkelopgave tot 2030 uit te voeren dan wel totdat het budget is uitgeput. Wij zullen samen met de andere provinciebesturen in overleg treden met de Minister om de termijn voor de Ontwikkelopgave te verlengen en additionele middelen te verkrijgen. Derhalve is 2028 ook nog opgenomen in de begroting (doorkijk van 4 jaar).
48	11-5-2025	Statenlid GroenLinks	Eric Sol	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - Nieuwe energie en leefmilieu	Motie 3068 toevoegen?	Mijns inziens moet motie 3068 (energie opslag studie) worden toegevoegd aan het overzicht Stand van zaken Moties en Amendementen.	Dat is correct. Motie 3068 '3e Gewijzigde Motie 3068 S.c.s. inzake energie opslag studiedag' is uitgevoerd. De studiedag heeft op 10 januari 2025 plaatsgevonden en tevens bent u geïnformeerd via een mededeling portefeuillehouder op 17 december 2024 (GS DOC-00729767).

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
49	11-5-2025	Statenlid GroenLinks	Eric Sol	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Perspectief voor het landelijk gebied	Ruimte voor Ruimte	Is er een totaaloverzicht van de door de Ruimte voor Ruimte BV uitgevoerde (en mogelijk nog niet gerealiseerde) projecten en het aantal met deze regeling opgeleverde zelfstandige wooneenheden? Zo ja, waar kan ik dat vinden? Zo nee, gaat zo'n overzicht komen?	In totaliteit zijn aan Provincie Limburg in het kader van de Regeling Beëindiging Veehouderijtakken, voor de 1e en 2e tranche op basis van het Pact van Brakkenstein, d.d. 5 maart 2000, 1198 compensatiewoningen (Ruimte voor Ruimte – kavels) toegekend. De 1e tranche is volledig afgerond en over de resultaten van de 1e tranche bent u met onze brief van 25 juli 2009 geïnformeerd. In de 1e tranche heeft de Provincie Limburg in bestuursovereenkomsten met de Noord- en Midden-Limburchse gemeenten afgesproken om de financiering van de sloopsubsidies via deze gemeenten te laten verlopen naar rato van de aan de gemeente toegewezen kavels. De sloopsubsidies in de eerste tranche zijn volledig betaald door de gemeenten. In de 2e tranche is de Provincie Limburg een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met een private partner (PPS), Bouwfonds Property Development (BPD) en is Ruimte voor Ruimte Limburg BV/CV ontstaan. Ruimte voor Ruimte BV/CV heeft de verstrekte sloopsubsidies ad € 36,3 mln. bij de start van de PPS volledig betaald aan de Provincie Limburg. Het doel van Ruimte voor Ruimte BV/CV is het terugverdienen van de verstrekte sloopsubsidies en alle bijbehorende kosten, zoals o.a. de financieringskosten. Sinds 1 januari 2019 is Provincie Limburg enig aandeelhouder. Met de beëindiging van de samenwerking met BPD is de taakstelling gesteld op 900 kavels. Het kader, waarbinnen zij thans activiteiten mag ontplooiën wordt gevormd door een lijst van projecten en activiteiten om uiteindelijk te komen tot een afwikkeling van de BV/CV. Zoals dit ook met Provinciale Staten is afgesproken in reactie op de uitgevoerde evaluatie van de deelneming en de regeling door TwijnstraGudde en de bespreking ervan in de Statencommissies FEB i.c.m. RLN op 19 november 2021. Dit ook naar aanleiding van eerder gestelde Statenvragen en de beantwoording ervan (2020/23651). Deze lijst kan worden verstrekt.
50	11-5-2025	Statenlid GroenLinks	Eric Sol	Jaarstukken 2024 - Jaarrekening 2024 - Opheffingsbesluiten reserves - Opheffingsbesluiten	Reserve Natuur	In de doorwerking 2025 wordt ook een vrijval op de Reserve Natuur (0,98 miljoen) genoemd - waarbij de optelling daar overigens niet klopt. Moet deze vrijval dan niet ook hier terugkomen, voorzien van een motivatie?	De Reserve Natuur zit niet in het opheffingsbesluit, omdat de aanwending van deze reserve is geraamd in de begroting 2025. De vrijval van deze reserve dient gelezen te worden als € 0,098 mln., dit betreft een typefout.
51	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 5. Leefbare steden en dorpen - 5.1. Leefbare steden en dorpen - 5.1.1. Leefbare steden en dorpen	120 aanvragen leefbaarheidsaanpak	Hoeveel van de ruim 120 aanvragen binnen de Limburgse Leefbaarheidsaanpak hadden een expliciet ecologisch of natuurinclusief karakter (bijv vergroening, natuurlijke speeltuinen, groene daken etc)	Het aantal ingediende (aan)vragen binnen de Limburgse Leefbaarheidsaanpak is inmiddels opgelopen tot 370 (stand van zaken half mei). Hiervan hebben 37 een expliciet ecologisch of natuurinclusief karakter. Het gaat hierbij onder andere om vergroening in een stadscentrum, een ecologische stadstuin en een natuurlijke speelplaats.
52	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 5. Leefbare steden en dorpen - 5.1. Leefbare steden en dorpen - 5.1.1. Leefbare steden en dorpen	Leefbaarheidsfonds.	een van de zes leefbaarheidsbehoeften is " contact met de natuurlijke omgeving". Hoe vaak is dit criterium toegepast bij de toekenning van subsidies.	Op dit moment (half mei) is de situatie als volgt: - Regeling voor kleinschalige (inwoners)initiatieven: 26 subsidies verleend, waarvan 3 voor initiatieven die bijdragen aan contact met de natuurlijke omgeving; - Regeling voor initiatieven van stichtingen, verenigingen en coöperaties: 18 subsidies verleend, waarvan 7 voor initiatieven die bijdragen aan contact met de natuurlijke omgeving; - Regeling voor publieke gebiedsgerichte initiatieven: 1 subsidie verleend, geen bijdrage aan contact met de natuurlijke omgeving.
53	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 5. Leefbare steden en dorpen - 5.1. Leefbare steden en dorpen - 5.1.1. Leefbare steden en dorpen	Nieuwe indicatoren voor monitoring.	Er is gesteld dat er wordt gewerkt aan het ontwikkelen van nieuwe indicatoren. Wordt hierbij ook gekeken naar ecologische indicatoren? Zoals bijvoorbeeld biodiversiteit, vergroening en hittestress.	We werken aan de ontwikkeling van de indicatoren zoals vastgesteld in het Indicatorenplan Statenperiode 2023-2027. Nabijheid van groen en hittestress zijn een integraal onderdeel van de Leefbaarometerscore, welke is opgenomen in het Indicatorenplan (voor meer informatie: https://www.leefbaarometer.nl/page/dimensies). In het Indicatorenplan zijn ook ecologische indicatoren in opgenomen, zoals trends van faunasoorten, de waterkwaliteit, de bodemkwaliteit en areaal nieuwe natuur. Veel van deze indicatoren zullen beschikbaar zijn in de nieuwe P&C Beleidsmonitor voorjaar 2025.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
54	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 5. Leefbare steden en dorpen - 5.1. Leefbare steden en dorpen - 5.1.1. Leefbare steden en dorpen	Onderbesteding van 8,4 miljoen.	Wat zijn de oorzaken van deze onderbesteding? Welke maatregelen worden genomen om deze onderbesteding in 2025 te voorkomen.	De onderbesteding is afkomstig uit de Subsidieregelingen KLC en Leefbaarheidsaanpak 2024-2027 en is een gevolg van enerzijds inzet van middelen in 2025 in plaats van 2024 en anderzijds vrijval van middelen. Een bedrag van € 4,98 mln. ten behoeve van KLC is overgeboekt naar 2025 om alle reeds ontvangen subsidieaanvragen (tot uiterlijk 1-1-25) te kunnen afhandelen. Hiervan is inmiddels een bedrag van € 1,72 mln. in 2025 beschikbaar. De laatste subsidieaanvragen zullen in de loop van 2025 worden afgehandeld. Daarnaast is een bedrag van € 1,64 mln. vrijgevallen, doordat het project uit de 2de samenwerkingsagenda met gemeente Horst a/d Maas ad € 1,5 mln., ondanks intensief contact met de gemeente, niet tijdig binnen de gestelde kadertijnen tot uitvoering is kunnen komen. Daarnaast heeft gemeente Maasgouw een lagere subsidieaanvraag ingediend (€ 135.000 minder), vanwege brand in een monumentaal gebouw, waardoor de plannen voor dat project op dit moment niet uitvoerbaar zijn. Daarnaast is de Subsidieregeling Leefbaarheidsaanpak 2024-2027 op 30 oktober 2024 gepubliceerd. Een bedrag van € 1,73 mln. is in 2024 niet ingezet en overgeboekt naar 2024. De subsidieregeling wordt in 2025 gecontinueerd en is tot nu toe succesvol. De verwachting is dan ook dat het gestelde subsidieplafond volledig wordt ingezet.
55	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 5. Leefbare steden en dorpen - 5.1. Leefbare steden en dorpen - 5.1.1. Leefbare steden en dorpen	Inwonersparticipatie	Het beleidskader benadrukt het belang van inwonersparticipatie bij leefbaarheidsprojecten. Hoe wordt de effectiviteit van deze participatie gemonitord en welke ondersteuning wordt geboden aan inwonersinitiatieven?	De monitoring van leefbaarheidsprojecten vindt plaats op basis van de ingediende subsidieaanvragen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de leefbaarheidsbehoeften waaraan het initiatief bijdraagt. Daarnaast kijken we naar het aantal betrokken personen. Voor de ondersteuning van inwonersinitiatieven hebben we BuurtBooster opgericht. Dit is een samenwerkingsverband van de Provincie Limburg, Burgerkracht Limburg, Katalys, Spil in de Wijk en de Vereniging Kleine Kernen Limburg. Al deze organisaties stellen zogenaamde initiatiefcoaches beschikbaar, die inwoners, stichtingen en verenigingen ondersteunen bij de uitwerking van hun initiatief. Daarnaast hebben we een gezamenlijke website en organiseren we bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om initiatiefnemers te informeren, te inspireren en met elkaar in contact te brengen.
56	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 5. Leefbare steden en dorpen - 5.1. Leefbare steden en dorpen - 5.1.1. Leefbare steden en dorpen	Woningbouw nabij intercity stations	Wordt bij de ambitie om woningbouw te realiseren nabij intercity stations ingezet op natuurinclusief bouwen en vergroening van de stedelijke omgeving.	Woningbouw nabij de intercitystations wordt momenteel uitgewerkt in de Verstedelijkingsstrategie Limburg Centraal. Deze heeft een brede scope op het fysieke domein. De verstedelijkingsstrategie gaat in op fysieke aspecten als wonen, werken, mobiliteit en groen/blauw. Dit laatste aspect wordt daarbij breed opgevat met o.a. klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid. Elk gebied heeft specifieke kenmerken. De wijze waarop groen/blauw in elk gebied tot uiting komt (in de bouw, in de openbare ruimte of in andere programmatische maatregelen) is uiteraard afhankelijk van de specifieke kenmerken, uitdagingen en kansen ter plaatse en de keuzes van de gemeente daarbij.
57	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 5. Leefbare steden en dorpen - 5.1. Leefbare steden en dorpen - 5.1.1. Leefbare steden en dorpen	Duurzaam en efficiënt gebruik van bodem en ondergrond.	Wordt in het kader van duurzaam gebruik van bodem en ondergrond ook rekening gehouden met het behoud van ondergrondse ecosystemen en voorkomen van bodem aantasting bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen? Zo ja hoe gebeurt dit dan?	Ja, daar wordt rekening mee gehouden. In de door GS vastgestelde 'Agenda bodem en ondergrond 2024-2030' is het herstellen en (duurzaam) benutten van (bodem)ecosysteemdiensten één van de centrale doelen. De agenda richt zich op het verbeteren van de bodemkwaliteit, het herstellen van het bodemleven en het voorkomen van negatieve effecten door ingrepen in de ondergrond. Daarnaast wordt er gestuurd op zorgvuldig en duurzaam gebruik van bodem en ondergrond, met aandacht voor het natuurlijk systeem, waaronder ondergrondse ecosystemen. Dit gebeurt onder meer door uitvoering van het Beleidsplan 'Gezond fundament! Een vitale Limburgse bodem door organisch stofbeheer'. Verder wordt een 'Onderlegger Bodem en Water' ontwikkeld voor Limburg. Dit instrument dient als hulpmiddel bij het zo goed mogelijk gebruik maken van (bodem)ecosysteemdiensten bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
58	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 8. Provincie midden in de samenleving - 8.2. Betrouwbare en integere overheid	Effectieve lobby	Het beleidskader spreekt over een effectieve lobby. Hoe waarborgt de Provincie Limburg transparantie in haar lobby activiteiten richting Den Haag en Brussel. Met name als de lobby gaat over sectorale belangen?	De Provincie Limburg werkt in toenemende mate volgens een hernieuwde lobby aanpak via concrete proposities, zoals bijvoorbeeld het Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot, de Limburgse Defensie-agenda en Limburg Centraal. Proposities die openbaar zijn en alleen maar tot stand kunnen komen in samenwerking met sectorale stakeholders en waar we dan ook open en transparant over communiceren richting Provinciale Staten, stakeholders en het algemeen publiek. In de lobby richting Den Haag en Brussel trekken we dan ook in gezamenlijkheid op om de Limburgse proposities en dossiers continu onder de aandacht te brengen en de onze belangen te behartigen in lijn met het coalitieakkoord 'Elke Limburger Telt'.
59	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg - 7.1. Mobiliteit en bereikbaarheid - 7.1.1. Mobiliteitsvisie en uitvoeringsprogramma	Fietsuitgaven	Is er een uitsplitsing beschikbaar over de gerealiseerde uitgaven in 2024 voor fietsinfrastructuur, en dan verder uitsplitst naar aanleg, verbetering en onderhoud?	Onderstaand wordt aangegeven welke uitgaven de provincie Limburg in 2024 aan fietspaden heeft uitgegeven (getallen betreffen een schatting omdat uitsplitsing tussen provinciale wegen en fietspaden niet altijd goed te maken is): jaarlijks terugkerend onderhoud zoals maaien bermen, vegen en onkruidvrij maken ca. € 400.000; jaarlijks gladheidsbestrijding op fietspaden (is erg wisselend afhankelijk van type winter) ca. € 450.000; niet jaarlijks terugkerend onderhoud (verbetering) zoals asfaltoverlagingen, asfalt vervangen door beton, aanbrengen reparatievakken, tegels vervangen door dubbelklinkers, betonplaatreparaties, vlakschuren van betonnen fietspaden e.d. ca. € 950.000; nieuw aanleg van provinciale fietspadinfrastructuur die ook door Provincie Limburg wordt beheerd en onderhouden (uitgaande van een gemiddelde aanlegprijs van geheel nieuwe fietsinfrastructuur van gemid. € 100,-/m2 excl. bijkomende kosten): - fietspaden rotonde Weil N270 aanlegkosten ca. € 114.000,-; nieuw aanleg van provinciale fietspadinfrastructuur t.b.v. areaal derden (uitgaande van een gemiddelde aanlegprijs van geheel nieuwe fietsinfrastructuur van gemid. € 100,-/m2 excl. bijkomende kosten): -- fietspaden Parkstadroute € 7.000.000,- -- Via Venray (N270) ca. € 274.200,-; provinciale subsidies verleend aan projecten die in 2024 in voorbereiding/uitvoering waren: - Doorfietsroute Maastricht – Sittard, traject Maastricht - Meerssen € 2.045.000,- -- Doorfietsroute Maastricht-Sittard, traject station Beek – Campus € 2.412.000,- - Fietsbrug Borgharen € 1.650.000,- -- Doorfietsroute Weert – Nederweert € 2.961.000,-
60	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg - 7.1. Mobiliteit en bereikbaarheid - 7.1.1. Mobiliteitsvisie en uitvoeringsprogramma	Klimaatimpact bij infrastructurele investeringsprojecten	Worden bij de voorbereiding en besluitvorming voor infrastructurele investeringsprojecten geprobeerd om de klimaatimpact waaronder CO2 uitstoot zo laag mogelijk te houden? Ook als ze niet tot de laagste kosten horen en verder gaan dan benodigd voor het verkrijgen van de vergunning?	Het doel is om de CO2 uitstoot te halveren in 2030. We weten welke maatregelen nodig zijn om die doelen te behalen binnen de projecten die we (gaan) uitvoeren. De financiële middelen die daarvoor nodig zijn, zijn beschikbaar gesteld in 2024. De maatregelen die genomen worden zijn dus doorgaans duurder en worden ondanks de hogere prijs toch toegepast. Daarnaast waarderen we inschrijvers middels EMVI criteria bij aanbestedingen die CO2 reductie of meer circulariteit voorstellen dan gevraagd in het contract. De eventuele meerkosten die deze betere milieueffecten met zich meebrengen accepteren we.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
61	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg - 7.1. Mobiliteit en bereikbaarheid - 7.1.1. Mobiliteitsvisie en uitvoeringsprogramma	Verbetering openbaar vervoer	Kan een uitsplitsing gegeven worden over de gerealiseerde uitgaven ter verbetering van het openbaar vervoer, uitgesplitst naar modaliteit (zoals bus, trein, deeltaxi)?	Nee, dat is niet mogelijk. Er is sprake van een multimodale concessie. Belangrijke verbetermaatregelen zoals bijvoorbeeld gratis OV voor minima en gratis OV voor kinderen gelden in Limburg voor bus én trein. Over de inhoudelijke voortgang van de concessie en bijvoorbeeld prestaties van het bus- en treinnetwerk ontvangt u jaarlijks een Jaaroverzicht. De meest recente versie van het Jaaroverzicht is te vinden via de volgende link: Mededeling portefeuillehouder inzake Jaaroverzicht Openbaar Vervoer Limburg 2023, brief gedeputeerde Kuntzelaers van 25-6-24 (GS DOC-00661054) Limburg - iBabs Publieksportaal
62	11-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg - 7.1. Mobiliteit en bereikbaarheid - 7.1.1. Mobiliteitsvisie en uitvoeringsprogramma	Co2 reducerende versus CO2 uitstotende investeringen	Kan aangegeven worden welke provinciale infrastructuur investeringen een CO2 uitstotende versus een CO2 reducerende investering zijn en met welke hoeveelheid uitstotend of reducerend deze investeringen gepaard gingen?	Alle investeringen in de infrastructuur zijn CO2 uitstotende investeringen. We proberen om die CO2-uitstoot te reduceren ten opzichte van de werkwijze zoals we dit in het verleden deden door materiaalinnovaties, verbeterde werkwijzen, emissieloos materieel in te zetten etc. Helaas is het nog niet mogelijk om dit in absolute reducties weer te geven. Op dit moment zijn we aan het werk om de voetafdrukken van investeringen in de provinciale infrastructuur voor de jaren 2023 en 2024 te berekenen. In augustus 2025 worden de voetafdrukken van de jaren 2023 en 2024 opgeleverd en zullen worden gerapporteerd in de duurzaamheidsparagraaf van de provinciale begroting.
63	11-5-2025	Burgercommissielid PvdA	Wouter Hankel	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - 4.2. Gezond en veilig leefmilieu	Chemelot	Kunt u benomen welke pilot er op Chemelot met partners zijn ontwikkeld?	De gemeenten Sittard-Geleen, Beek en Stein, Stichting Chemelot, Chemelot Site Permit B.V. (CSP), DSM-firmenich en de Provincie Limburg hebben op 25 mei 2023 het convenant 'Voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving' getekend. Inmiddels heeft het projectteam uitvoering gegeven aan alle afspraken. Een onafhankelijke groep deskundigen zal de uitvoering van het Convenant nu beoordelen. Eén van de afspraken betreft onder andere een uitwerking en invulling van 'integrale veiligheid' aan de hand van pilots. Onder leiding van onderzoeksinstituut Brightsite zijn vijf fictieve doch realistische pilots uitgevoerd met raadpleging van experts. Deze fictieve pilots hadden onder andere betrekking op de komst van een nieuwe fabriek, een centrale vrachtwagenparkeerplaats en een bedrijfsontwikkeling buiten de hekken van Chemelot. De bevindingen bieden waardevolle bouwstenen voor het vormgeven van een gezamenlijke dialoog, met als doel een bijdrage te leveren aan integrale veiligheid. Nadere informatie over de pilots is beschreven in bijlage 1 van de mededeling portefeuillehouder inzake voortgang uitvoering Convenant voor een veilige ontwikkeling Chemelot en haar omgeving van 15 april 2025 (GS DOC- 00771581).
64	11-5-2025	Burgercommissielid PvdA	Wouter Hankel	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - Nieuwe energie en leefmilieu	Netcongestie	Welke stappen zijn gezet inzake de aanpak van de netcongestie in 2024?	Hiervoor verwijzen wij naar de mededeling portefeuillehouder inzake voortgang netcongestie als onderdeel van de Limburgse aanpak energie-infrastructuur, brief gedeputeerde Van Caldenberg van 17-12-2024 (GS DOC-00729767).
65	11-5-2025	Burgercommissielid PvdA	Wouter Hankel	Jaarstukken 2024 - 4. Nieuwe energie en leefmilieu - Nieuwe energie en leefmilieu	Vergunningen	Kunt u voor 2024 een nadere specificatie geven inzake het aantal ingediende vergunningen, de gerealiseerde behandeltermijnen en de betreffende behandelende instantie?	In 2024 heeft cluster Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH) 307 vergunningaanvragen voor een omgevingsvergunning ontvangen. Daarnaast hebben zij in 2024 ook nog 169 vergunning- en ontheffingsaanvragen, vallende onder de oude wetgeving, afgehandeld. Door deze grote hoeveelheid aanvragen waren in 2024 langere afhandelingstermijnen. Dit heeft geresulteerd dat 51% van de termijnen met betrekking tot de reguliere procedure zijn gehaald. Voor de uitgebreide procedure (Omgevingsvergunningen N2000-activiteit) geldt dat 43% van de gestelde termijn is gehaald. Op 27 mei 2025 is het VTH jaarverslag 2024, waarin deze cijfers zijn opgenomen, aan uw Staten toegezonden. De OD ZL heeft 124 vergunningaanvragen in 2024 ontvangen. Zij hebben de termijnen voor de uitgebreide procedure (100%) en de termijnen voor de reguliere procedure (97%) gehaald.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
66	11-5-2025	Statenlid BBB	Heidi van der Pol	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.2. Limburgs programma Landelijk Gebied	T=0 van N2000 gebieden	De ecologische autoriteit adviseert een protocol op te stellen om de T=0 te bepalen, voor de aanwijzing van N2000 gebieden. Voor hoeveel N2000 gebieden is de staat van de habitat/natuur (T=0) bij aanwijzing? Heeft de provincie een protocol om de T=0 te bepalen? Is dit protocol gebruikt bij de bepaling van de T=0 voor N2000 gebieden, waarvan geen staat van de gevoelige habitat bekend was bij aanwijzing?	De Provincie Limburg kent 24 Natura 2000-gebieden. Alle gebieden, op 1 na, zijn in 2004 opgenomen op de communautaire lijst voor Nederlandse Natura 2000-gebieden (het Natura 2000-gebied 'Maas bij Eijsden' is later toegevoegd; dat gebied behoorde eerst tot de Belgische Natura 2000-gebieden). Het formele moment van aanwijzing van de Natura 2000-gebieden volgde later middels een aanwijzingsbesluit per gebied (aanwijzing voor de Maas bij Eijsden moet nog plaatsvinden), ook wel aangeduid als T=0. De vegetatiekaart in het eerste N2000-beheerplan dat volgde op dat aanwijzingsbesluit is de T=0-kaart. Naar aanleiding van de beoordeling van de Ecologische Autoriteit van de eerste versie van de Natuurdoelanalyses, is een protocol voor het bepalen van die T=0 in ontwikkeling in aanloop naar de opstelling van de nieuwe versies van de Natuurdoelanalyses 2.0. Doel is om vast te stellen of er een verandering in de aanwezigheid van de habitattypen heeft plaatsgevonden tussen het moment van plaatsing op de communautaire lijst en de eerste T0 kaart zoals opgenomen in het beheerplan. Dit is nodig om inzichtelijk te maken of wordt voldaan aan het verbod op verslechtering sinds het moment van plaatsing op de lijst. Hiertoe wordt een pilot voorbereid om te bezien of dit op basis van de beschikbare flora-kartering met terugwerkende kracht voldoende mogelijk is (voor de zogenaamde 'APK-versie' van de NDA's, gereed in 2026, zal dit niet volledig uitgerold zijn). Nee. Het bedoelde protocol is eerst recentelijk aangekaart door de Ecologische Autoriteit bij beoordeling van de eerste versie van de Natuurdoelanalyses. In 2004 (aanwijzing N2000-gebieden) was van een dergelijk protocol geen sprake.
67	11-5-2025	Statenlid BBB	Heidi van der Pol	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.3. Landschap	GBDA	Het steunpunt landschapsbeheer ondersteunt vaak kleinschalige initiatieven. Echter veel landschapselementen staan op gronden in het bezit van ondernemers, waar de steun van het steunpunt landschapsbeheer niet in voor ziet. Hierin lijkt een leemte te zitten, hoe word/ is dit opgevuld?	Het steunpunt speelt met name een ondersteunende rol tussen vrijwilligersgroepen die landschapsbeheer uitvoeren en terreineigenaren. Particuliere grondbezitters zijn hierbij niet uitgesloten om gebruik te maken van de diensten van het Steunpunt Landschapsbeheer. Daarnaast vind ondersteuning van ondernemers met landschapselementen plaats via o.a. het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer en de coöperatie Natuurrijk Limburg. Tevens heeft de provincie de Subsidie Landschapselementen 2025 opengesteld.
68	12-5-2025	Statenlid BBB	Diederik Nijenhuis	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap	Versnelling	Op welke wijze denkt GS een versnelling te kunnen aanbrengen in de opwikkelopgave met in het achterhoofd dat medewerking vrijwillig is	Versnelling in realisatie van de ontwikkelopgave gebeurt door het intensiveren en financieel verbeteren van de huidige, vrijwillige instrumenten en het uitbreiden van het zoekgebied, waardoor de kwantitatieve opgave te realiseren is binnen een groter zoekgebied. Dus niet meer hectares, maar wel flexibiliteit in de hectares, waardoor de kans op realisatie groter wordt.
69	12-5-2025	Statenlid BBB	Diederik Nijenhuis	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water	Waterkwaliteit	"waterkwaliteit is de laatste decennia sterk verbeterd, maar stagneert nu": op welke onderliggende data is deze uitspraak gebaseerd? Is er een betrouwbare bronanalyse per oppervlaktewater- en grondwaterlichaam beschikbaar?	In alle aangewezen grond- en oppervlaktewaterlichamen wordt door respectievelijk provincie en waterschap gemonitord overeenkomstig de eisen die de Kaderrichtlijn water (KRW) daaraan stelt. Deze monitoringsvoorschriften zijn nationaal verder uitgewerkt in het Besluit kwaliteit leefomgeving. Onder andere worden nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen gemonitord. De meetdata zijn per waterlichaam en per stof te vinden op Meetgegevens oppervlaktewaterkwaliteit Het Waterkwaliteitsportaal en Meetgegevens grondwaterkwaliteit Het Waterkwaliteitsportaal. In de data zien we dat sinds de jaren '90 een duidelijke verbetering is bereikt in de ecologische doelen, maar dat deze in de laatste planperiodes nauwelijks is verbeterd. Zie daarvoor ook het Provinciaal waterprogramma.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
70	12-5-2025	Statenlid PvdA	Lisa Wolters	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Financiën en overhead	Onderbesteding	Wat zijn de specifieke projecten of uitgaven (dus niet op programmaniveau) die hebben geleid tot de onderbesteding van €160 mio in 2023 en financieel resultaat van €99,29 mio?	Een specificatie van alle uitgavenposten is terug te vinden op p.319 van de Jaarstukken onder het tabblad 'Jaarstukken 2024', vervolgens 'Overzicht van baten en lasten 2024'. In dit overzicht zijn alle posten, die tot het jaarresultaat van € 99,29 mln. leiden weergegeven. Daarnaast is op pagina 170 van de Jaarstukken onder tabblad 'Doorwerking naar begroting 2025' een samenvattend totaaloverzicht opgenomen van alle projecten, subsidies en overige middelen die doorgeschoven worden naar begroting 2025 e.v.
71	12-5-2025	Statenlid PvdA	Lisa Wolters	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Financiën en overhead	Onderbesteding	Welke maatregelen zijn er genomen om de oorzaken van onderbesteding te identificeren en aan te pakken?	Afgelopen jaren zijn stappen genomen op verschillende sturingsniveaus om de onderbestedingen te beperken of voorkomen: Operationele sturing in de organisatie: - Verbeteringen in financiële stuurinformatie door ontsluiting van data en gestarte aanbesteding van een nieuw financieel systeem; - Maandelijkse budgetbesprekingen met de budgethouders; - Verhogen van bewust zijn in de organisatie bij de kick off van de P&C-producten; - Informatie over bestedingen opgenomen in de P&C producten (voorheen alleen begroting) Daarnaast zijn maatregelen aan de voorkant bij het toekennen van middelen in de begroting in werking getreden. Belangrijke stap was het versterken van het budgetrecht van PS in de nieuwe Financiële verordening, waarbij vooraf goedkeuring wordt gevraagd aan PS voor de inzet van middelen. Verder zijn de regels bij aanvraag middelen aangescherpt. We sturen op de onderbouwing van de voorstellen. We geven pushback bij besluitvorming als uitvoeringskracht niet geborgd is. Een groot deel van de onderbestedingen ligt bij de meerjarige projectsubsidies. We hebben vragen gesteld aan de commissie BBV inzake meerjarige projectsubsidies en wij zijn in gesprek met de accountant over het verbeteren van het proces van lastneming m.b.t. meerjarige projectsubsidies. Ondanks dat er veel aandacht is om de onderbestedingen terug te dringen, zal het nooit helemaal te voorkomen zijn. Maar we gaan verder met het voortzetten en uitbreiden van de al genomen stappen om de onderbestedingen zo veel mogelijk te beperken.
72	12-5-2025	Statenlid PvdA	Lisa Wolters	Jaarstukken 2024 - 9. Financiën en overhead - Financiën en overhead	Onderbesteding	Hoe heeft deze onderbesteding invloed op de uitvoering van beleidsdoelen zoals vastgelegd in de acht door PS opgestelde beleidskaders 2023/2027 en de algehele dienstverlening aan de inwoners van Limburg?	In antwoord op deze vraag verwijzen we naar het document 'Koers halverwege 2023-2027' in bijlage van de Voorjaarsnota 2025. Deze is inmiddels gepubliceerd en beschikbaar in de begrotingsapp.
73	12-5-2025	Statenlid BBB	Diederik Nijenhuis	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water	Natuur	Waar is het verschil ontstaan in programma 68174, nog na begrotingswijziging?	De hoogte van de afrekening faunaschade en verrekening van de compensabele BTW was nog niet bekend bij de Najaarsnota.
74	12-5-2025	Statenlid PvdA	Lisa Wolters	Jaarstukken 2024 - Jaarverslag in het kort en Strategisch kader - Jaarverslag in het kort - Jaarverslag in het kort - uitgaven	Indicatoren	Kan het evaluatieproces zodanig verbeterd worden dat ongoing de beleidsindicatoren niet (bijna) allemaal op groen staan? Dit om de effectiviteit van budgetten en uitgaven beter te monitoren en te verbeteren?	Voor de stoplichtenindicatoren hanteren we enkele kaders die bepalen wanneer welke kleur van toepassing is (zie de inleiding van de Jaarstukken 2024, p. 20). Dit kader wordt toegepast bij de Voor- en Najaarsnota om een inzicht te geven op welke variabelen van Kwaliteit-Tijd en Geld (KTG) bijsturing nodig is. In het huidige jaarwerk is dit expliciet besproken en zal het ook in toekomstige producten onze aandacht blijven houden. De stoplichtenkleuren indicator wordt toegepast bij de beoordeling van elke van de drie variabelen: Kwaliteit, Tijd en Geld. In 'Jaarverslag in het kort' (vanaf p.10) is per programma alle stoplichten indicatoren terug te zien in één oogopslag. Daar wordt zichtbaar dat, met name bij Geld (maar deels ook bij Tijd), de meeste stoplichten op oranje staan. Dit betekent dat de budgetten en uitgaven onder de aandacht zijn en dat hierop tijdig is geanticipeerd.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
75	12-5-2025	Statenlid BBB	Diederik Nijenhuis	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water	Waterveiligheid	Welke "no-regret" maatregelen zijn daadwerkelijk ter hand genomen in het veld, naast organisatorische voorbereidingen? Maw waar is de schop al in de grond gegaan?	Wij gaan er bij de beantwoording van de vraag vanuit dat deze betrekking heeft op de regionale waterveiligheid en het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg. Het Programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg staat in het teken van de gezamenlijke aanpak van extreme wateroverlast, een samenwerking van de Provincie Limburg, Waterschap Limburg, de Limburgse gemeenten en het Rijk. Betrokken overheden werken intensief samen aan een vernieuwende, integrale aanpak per stroomgebied, van bron tot monding. Vanuit het principe van systeemsolidariteit en meerlaagsveiligheid werken de deelnemende partijen, in de werkgebieden- en stroomgebiedsaanpak, toe naar een samenhangend geheel aan maatregelen. Aanvullend op de maatregelen van het waterschap (De uitvoering van programma Water in Balans) is er binnen het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) de kansenregeling in het leven geroepen. Deze regeling is per 3 december 2024 opengesteld, tot en met 31-12-2024 zijn 28 subsidieaanvragen ingediend. Deze worden in de loop van 2025 afgehandeld op volgorde van volledigheid van de aanvraag. Hierover zal in de Jaarstukken 2025 worden gerapporteerd.
76	12-5-2025	Statenlid PvdA	Lisa Wolters	Jaarstukken 2024 - Jaarverslag in het kort en Strategisch kader - Financieel kader en jaarresultaat 2024 - Ontwikkeling van het Eigen vermogen	Overboekingsvoorstellen	Hoe zijn de overboekingsvoorstellen van €126,86 miljoen ontworpen? Dit is van belang om toekomstige onderbesteding te minimaliseren.	De overboekingen van € 126,86 mln. zijn grotendeels het gevolg van onderbestedingen op de lasten van 2024. Dit betreft lasten die oorspronkelijk voor 2024 waren begroot, maar door diverse omstandigheden pas op een later moment worden gerealiseerd. De grootste oorzaken hiervoor zijn de lastneming van meerjarige projectsubsidies en specifieke uitkeringen (SPUK). Lastneming van meerjarige projectsubsidies Op dit moment moet de lastneming in de begroting worden verwerkt op basis van de liquiditeitsprognoses van de subsidieontvanger. Deze prognoses ontvangen we pas in oktober, nadat de Najaarsnota is vastgesteld. Wanneer er grote afwijkingen in deze prognoses optreden, kunnen we deze pas verwerken in het Jaarwerk. Momenteel wordt, in samenwerking met onze accountant, gezocht naar mogelijkheden binnen de kaders van het BBV om het proces van lastneming van meerjarige projectsubsidies te verbeteren. SPUK Het aantal SPUK's is fors toegenomen, met name binnen het taakveld natuur. Daarbij spelen onzekerheden rondom de uitvoering van regelingen, zoals de stikstofproblematiek. Op dit moment werken we aan een aanscherping van de regels voor de inzet van SPUK's, waarbij een raming op afroep wordt gehanteerd, gesteund door het GS-mandaat. We nemen ook sturingsmaatregelen om de onderbestedingen terug te dringen door aanscherpen regels aanvraag middelen, verbeteren data voorzieningen, bewustwording vergroten, periodieke monitoring en gespreken voeren. Ondanks alle inspanningen die we blijven doen en ook gaan uitbreiden, volledig voorkomen van onderbestedingen/ overboekingen is onmogelijk. Maar we streven uiteraard naar vermindering.
77	12-5-2025	Statenlid BBB	Diederik Nijenhuis	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water	SPUK L16	post 69463 Kunt u uitleggen waardoor de afwijking, na gewijzigde begroting is ontstaan?	De afwijking is het gevolg van een voordelig resultaat door de impact van de liquiditeitsbegrotingen van de meerjarige projectsubsidies voor de uitvoering van de SPUK Natuur fase 1. Op basis van ingediende liquiditeitsbegrotingen van de terrein behorende organisaties (TBO's), wordt het door hen niet bestede deel van de uitbetaalde subsidies gefaseerd naar de begroting 2025.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
78	12-5-2025	Statenlid BBB	Diederik Nijenhuis	Jaarstukken 2024 - Verplichte paragrafen - 6. § Verbonden partijen - Belangrijkste ontwikkelingen in het boekjaar	LEF	Kunt u de mutatie in het LEF nader toelichten?	De mutatie ad -/- € 6.165.568 bij het LEF is enerzijds het gevolg van agiostortingen in het LEF ad € 5,234 mln. en anderzijds een afwaardering ter grootte van -/- € 11,4 mln. Zoals toegelicht in de jaarstukken bij het onderdeel Bedrijfsvoering, onder rechtmatigheid, is de afwaardering gebaseerd op de financiële ontwikkelingen binnen het fonds en heeft deze betrekking op twee projecten in de sectoren duurzame energie-infrastructuur en circulaire economie. De Staten zijn hierover reeds op de hoogte gebracht met de Zesde Voortgangsrapportage Limburgs Energie Fonds Q1 - Q2 2024.
79	12-5-2025	Statenlid BBB	Diederik Nijenhuis	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Indicator 1.1. Natuur en landschap	Trendontwikkeling faunasoorten bosgebieden	Welke faunasoorten wordt onder deze categorie verstaan?	Faunasoorten die zijn meegenomen in de trendbepaling van faunasoorten in bosgebieden: boswitje, fluiter, matkop, vuurgoudhaan, grauwe vliegenvanger, glanskop, havik, sperwer, bosuil, zwarte specht, eekhoorn, bruine eikenpage, grote lijster, wielewaal, kleine bonte specht, rosse woelmuis, bont dikkopje, boomkruiper, vink, buizerd, groene specht, grote bonte specht, franjestaart, boomklever, goudvink, appelvink, kleine ijsvogelvinder (indicator CBS).
80	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Indicator 1.1. Natuur en landschap	Natuurinrichting	Waardoor is er (bijna) geen natuur ingericht in 2024	De Provincie Limburg heeft in 2024 37 hectare nieuwe natuur ingericht op eigen gronden. De realisatie vanuit de SKNL is hierbij niet meegenomen. Het inrichten van natuur vraagt om een zorgvuldige aanpak en betreft een langlopend proces. Voordat de daadwerkelijke inrichting kan plaatsvinden, zijn vaak meerdere jaren van voorbereiding nodig. In 2024 zijn de laatste voorbereidingen getroffen voor de natuurinrichtingsprojecten Maasduinen en Geuldal. Deze projecten worden in 2025 uitgevoerd, waardoor de verwachting is dat er vanaf 2025 een forse slag wordt gemaakt op het gebied van natuurrealisatie.
81	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Indicator 1.1. Natuur en landschap	Kaart NNL met verworven en ingerichte gebieden	Is er een kaart te geven waarop staat waar het NNL moet komen, met daarbij welke gronden al zijn verworven en nog niet ingericht en welke gronden de afgelopen jaren zijn ingericht. Zodat zicht ontstaat waar in de verbinding de grootste uitdagingen liggen.	In de provinciale kaartviewer 'Atlas Limburg' zijn kaarten beschikbaar die aangeven waar de gerealiseerde natuur en de nog te ontwikkelen natuur ligt. Er is een kaart die aangeeft waar de nog te realiseren natuur in het Natuurnetwerk Limburg liggen. Deze informatie is weergegeven in de kaarten van het 'Natuurbeheerplan 2026 (ontwerp)' en specifiek de 'Ambitiekaart Gebiedscategorieën'. Hierbij zijn de nog te realiseren natuurrealen aangegeven met de aanduidingen 'C1, C2, Cp1, Cp2 en Cni'. De reeds gerealiseerde gronden zijn aangegeven met de aanduiding 'C'. Deze kaarten zijn te raadplegen in de provinciale kaartviewer 'Atlas Limburg' onder 'Natuur' - 'Natuurbeheerplan voorjaar 2026' - 'Voorjaar beheergebied ambitie (gebiedscategorie)'. Echter geven deze kaarten geen inzicht in de knelpunten en uitdagingen die men tegenkomt bij het verwerven of inrichten van gronden. Dit vergt bijzondere expertise en maatwerk, zoals vaker voorkomt bij het tot uitvoering brengen van natuurrealisatie.
82	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg - Onze beleidskaders	Investerings MAA	Kan het college aangeven welk deel van de in 2024 uitgekeerde investeringsmiddelen voor Maastricht Aachen Airport aantoonbaar is ingezet voor maatregelen gericht op duurzaamheid of milieu effectreductie. Graag met uitsplitsing naar type maatregel.	De provinciale middelen die in 2024 aan MAA zijn overgemaakt passen binnen de met MAA gemaakte financieringsafspraken inzake het wegwerken van achterstallig onderhoud. Daar waar mogelijk zijn de onderhoudsmaatregelen gecombineerd met het verduurzamen van de gebouwen.
83	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Indicator 1.1. Natuur en landschap	Gesubsidieerd natuurbeheer	Waardoor is het oppervlakte gesubsidieerd natuurbeheer gedaald?	Tussen 2018 en 2022 is het aantal hectare gesubsidieerd natuurbeheer toegenomen van 32.407 naar 33.596. Er is daarmee geen sprake van een daling.
84	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - Indicatoren begrotingsprogramma's - Begrotingsprogramma 1. Perspectief voor het landelijk gebied - Indicator 1.1. Natuur en landschap	Gesubsidieerd natuurbeheer	Wanneer komen de cijfers over 2023 en 2024 beschikbaar?	Zoals terug te zien is in de Beleidsmonitor, zijn de data over kalenderjaar 2023 beschikbaar vanaf juli 2025 via de dataset Voortgangsrapportage Natuur (VRN). De data over kalenderjaar 2024 zijn beschikbaar vanaf juli 2026.

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
85	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Inventarisatie van ecologische verbindingzones	Is er een overzicht of rapport beschikbaar over de resultaten van deze verbindingzones. Om welke specifieke soorten gaat het hierbij	Er heeft ambtelijk een inventarisatie plaatsgevonden van de ecologische verbindingzones waarbij deze zijn onderbouwd aan de hand van bestaande literatuur, beleidsstukken en expertoordeel. Ook is rekening gehouden met ecologische verbindingen over de provinciegrens. Het resultaat van deze inventarisatie zal worden betrokken bij de herziening van de Provinciale Omgevingsvisie. Bij de inventarisatie zijn modelsoorten en doelsoorten gebruikt en gecategoriseerd tot 6 inrichtingsbeelden voor verbindingzones. Het inventarisatierapport kan op verzoek worden toegezonden.
86	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Uitvoering van het beheer van de Limburgse natuurgebieden is versterkt.	Wat is concreet versterkt?	In 2024 is extra capaciteit ingezet om meer in het veld te kunnen controleren en daarmee scherper toezicht te kunnen houden op het gevoerde beheer. Voor het versterken van de uitvoering van beheer geven we tevens terreineigenaren en beheerders de gelegenheid beheervergoedingen aan te vragen.
87	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Met jagers Meer vergroening , natuur en biodiversiteit buiten N2000	Welke natuurorganisaties zijn hierbij betrokken. Wat is hiermee gerealiseerd in ha en aard van de vergroening of natuur en de biodiversiteit?	Dit heeft betrekking op diverse (vrijwilligers)organisaties en bottom-up initiatieven die we als provincie vaak financieel steunen. Te denken valt aan de subsidiering van IVN, Steunpunt Limburgs Landschap, LEADER, regeling Landschapselementen en voedselbossen, groene schoolpleinen etc. In 2024 is het aanvragen van projecten met een groene doelstelling mogelijk gemaakt bij de introductie van het Leefbaarheidsfonds, deze projecten zullen in 2025 beoordeeld worden. Ook is de Interreg-aanvraag Klimaatrobuust Stadsgroen gefinancierd. De jagers zijn gefinancierd voor Jagers in het Groen (kruidenrijke akkerranden). Er is geen totaaloverzicht van daarmee gepaard gaande gerealiseerde hectares of kwaliteit groen/biodiversiteit.
88	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Om exoten te bestrijden zijn diverse zaken opgepakt	Is de economische schade van exoten, zoals bijvoorbeeld de Aziatische hoornaar in kaart gebracht. Worden voor de opsporing en identificatie van invasieve exoten experts gebruikt? Bijvoorbeeld de Wespenstichting of wordt bestrijding uitgevoerd na meldingen van bijvoorbeeld burgers	De taak van de Provincie op het gebied van exotenbestrijding komt voort uit de relatie met de biodiversiteitsdoelstellingen. Wij hebben geen zicht op de economische schade door het voorkomen van exoten. Het is de verantwoordelijkheid van terreineigenaren exoten zelf aan te pakken. De provincie geeft uitvoering aan de EU exotenverordening en bestrijdt zelf Aziatische hoornaars en wasberen om schade aan biodiversiteit en aanverwante ecosysteemdiensten te voorkomen en beheersen. In 2024 is de opsporing en bestrijding van Aziatische hoornaars in opdracht van de provincie gebeurd door een professionele bestrijder, mede op basis van meldingen van burgers en ondersteund door de vrijwillige inzet vanuit de imkerij.
89	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Natura2000	Waar kunnen wij de stand van zaken per natura2000 gebied (huidige situatie t.o.v. doel situatie) vinden. ?	De stand van zaken per Natura 2000-gebied (huidige en doelsituatie) is te vinden in de betreffende Natuurdoelanalyse en het betreffende Natura 2000-beheerplan. Deze zijn via de provinciale website toegankelijk. Voor ieder vastgesteld Natura 2000-beheerplan bestaat daarnaast een habitattypenkaart (gemaakt door middel van de vegetatiekartering-cyclus), waarin veranderingen in verspreiding van vegetatie en habitattypen te herleiden zijn. Verder zijn er diverse natuuronderzoeken verricht / in ontwikkeling die eveneens inzicht geven in de stand van zaken van natuurwaarden en habitattypen.
90	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.1. Natuur, biodiversiteit en fauna	Achterblijven op doelstelling achterblijven op ontwikkelopgave en de stikstofopgave	Welke maatregelen worden genomen om deze achterstanden in te lopen?	De actuele realisatiesnelheid voor nieuw ingerichte natuur (de 'ontwikkelopgave') is niet voldoende om de doelstelling in 2027 te behalen. Dit is ook medegedeeld aan PS (brief gedeputeerde Faassen van 29-10-2024 (GS DOC-00714319)). Het maatregelenpakket dat is ingezet om deze achterstand in te lopen is aan PS medegedeeld in een Mededeling portefeuillehouder inzake Intensivering Ontwikkelopgave van 18-2-2025 (GS DOC-00729097). Ten aanzien van de stikstofopgave wordt op 23 mei met PS concept voorontwerp Limburgs Offensief Stikstof (GS DOC-00775041) sonderend besproken.
91	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.2. Limburgs programma Landelijk Gebied	Behoud van grasland rondom de beekdalen en N2000 gebieden	Wat zijn de redenen voor het behoud van grasland rondom Beekdalen en N2000 gebieden?	Beperking drukfactoren water en stikstof op de N2000 gebieden. Beperking uitspoeling nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen in het water (Kaderrichtlijn Water).

Vraag-nummer	Datum	Rol	Vraagsteller	Kruimelpad	Titel	Vraag	Antwoord
92	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.2. Limburgs programma Landelijk Gebied	De deelname aan de subsidieregeling landschapselementen was laag	Welke plannen zijn er om burgers, agrariers, vrijwilligers actief te informeren over deze subsidieregeling?	De subsidieregeling is, begin 2025, onder de aandacht gebracht via verschillende provinciale communicatiekanalen, in combinatie met de symbolische aanplant van hoogstamfruitbomen door gedeputeerde Faassen op 29 maart 2025 in Vaals. Verschillende gemeenten hebben de subsidieregeling inmiddels via eigen nieuwsbrieven onder de aandacht gebracht. Voorts is er een samenwerking met Stichting het Limburgs Landschap opgezet, welke de subsidieregeling binnen haar netwerk onder de aandacht brengt. In juni 2025 vindt er een online informatiesessie over de subsidieregeling plaats. Deze wordt georganiseerd door de provincie Limburg en geïnteresseerden kunnen zich via de provinciale website aanmelden.
93	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.1. Natuur en landschap - 1.1.2. Limburgs programma Landelijk Gebied	Steenmeel uitgestrooid in de Maasduinen	Dit is een noodmaatregel en symptoom bestrijding. Welke plannen zijn er om de oorzaak van de verzuring in de Maasduinen tegen te gaan en op te lossen?	Het is een beheermaatregel om verslechtering van het N2000 gebied te voorkomen. Middels generieke maatregelen en aanvullende gebiedsgerichte maatregelen, worden structurele maatregelen getroffen om te komen tot een gunstige staat van instandhouding. Deze richten zich op het structureel verminderen van de depositie van stikstof op het gebied en het verbeteren van de hydrologische omstandigheden.
94	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water - 1.3.1. Waterbeheer en waterkwaliteit regionaal systeem	Verbetering hoeveelheid beschikbaar water voor de verschillende waterafhankelijke functies	De bedrijven die water oppompen voor hun processen staan hier niet in genoemd, terwijl het verder compleet lijkt. Wordt hier gestreefd naar een balans tussen de verschillende functies of krijgen bepaalde functies prioriteit t.o.v. andere functies. Zo ja wat is de rangorde van de prioriteiten?	Het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 stelt dat de beschikbaarheid van water in Limburg onder druk staat door klimaatverandering en verdroging. Om de waterbeschikbaarheid te vergroten in Limburg is de ambitie van het Provinciaal Waterprogramma om voldoende water van voldoende kwaliteit te hebben voor alle waterafhankelijke functies. Daarbij horen ook de bedrijven. Om de ambitie van het Provinciaal Waterprogramma waar te maken, heeft Provincie Limburg de Aanpak Waterbeschikbaarheid opgesteld. Daarbij wordt er, samen met de Limburgse partners, gewerkt aan een convenant (Convenant Voldoende Zoetwater) en wordt er uitvoering gegeven aan het Deltaplan Hoge Zandgronden. Hiermee wordt gewerkt aan een duurzaam en robuust klimaatbestendig watersysteem en streven we ernaar dat alle waterafhankelijke functies voldoende water van voldoende kwaliteit hebben, daarbij rekening houdend met onze wettelijke verplichtingen met betrekking tot natuur en drinkwater.
95	12-5-2025	Statenlid Partij voor de Dieren	Ina Boven	Jaarstukken 2024 - 1. Perspectief voor het landelijk gebied - 1.3. Water - 1.3.1. Waterbeheer en waterkwaliteit regionaal systeem	verbetering van de hoeveelheid beschikbaar water voor de verschillende functies	Wordt gestreefd naar een balans tussen de verschillende functies of krijgen bepaalde functies prioriteit t.o.v. andere functies? Zo ja wat is de rangorde van de prioriteiten	Om de ambitie van het Provinciaal Waterprogramma waar te maken, heeft Provincie Limburg de Aanpak Waterbeschikbaarheid opgesteld. Daarbij wordt er, samen met de Limburgse partners, gewerkt aan een convenant (Convenant Voldoende Zoetwater) en wordt er uitvoering gegeven aan het Deltaplan Hoge Zandgronden. Hiermee wordt gewerkt aan een duurzaam en robuust klimaatbestendig watersysteem en streven we ernaar dat alle waterafhankelijke functies voldoende water van voldoende kwaliteit hebben, daarbij rekening houdend met onze wettelijke verplichtingen met betrekking tot natuur en drinkwater.

Erratum toelichting op de balans

Financiële vaste activa - Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in 2024

De tabel op pagina 277 van de begrotingsapp dient als volgende gelezen te worden:

€ x 1.000

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	Investerings	Desinvesterings	Afwaarderingen	Voorzieningen
HBLM BV	7.744	0	7.744	0
Limburgs Energie Fonds (LEF) B.V. (VP)	5.234	0	11.400	0
MKB-Leningenfonds (MKB-L) B.V. (VP)	0	2.716	0	0
Limburg Business Development Fonds (LBDF) B.V. (VP)	179	54	0	0
Chemelot Scientific Participations B.V (VP)	803	803	0	0
Campus Heerlen Management & Development B.V. (VP)	600	0	600	0
Chemelot Ventures B.V. (VP)	134	0	0	0
Chemelot Participaties B.V. (VP)	68.570	0	0	0
Chemelot Campus Vastgoed C.V. (VP)	0	63.767	0	0
Maastricht Health Campus BV (VP)	650	0	650	0
Campus Vastgoed Greenport Venlo B.V. (VP)	1.110	0	1.110	0
Brightlands Agrifood Fund BV (VP)	938	0	0	0
Brightlands Campus Greenport Venlo B.V. (VP)	1.150	0	1.150	0
Brightlands Venture Partners Fund IV BV (VP)	1.443	0	0	0
	88.555	67.340	22.654	0

Door een technische fout was het bedrag van € 63,76 mln. binnen de tabel verschoven. De bedragen in de tabel zijn ongewijzigd.